

# **Zakon o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini**

U skladu sa mojim ovlaštenjima prema Aneksu 10. Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu i članu XI Borskog dokumenta, odlučujem da Zakon o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini stupi na snagu na privremenim osnovama, dok Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji Zakon o politici direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini u odgovarajućoj formi.

Broj 02/98

11. mart 1998

Visoki predstavnik

Sarajevo

Carlos Westendorp

## **ZAKON**

### **O POLITICI DIREKTNIH STRANIH ULAGANJA U BOSNI I HERCEGOVINI**

#### **PREAMBULA**

S obzirom na to:

- da je Bosna i Hercegovina ušla u novo razdoblje mira i stabilnosti;
- da je Bosna i Hercegovina usvojila otvorenu, slobodnu tržišno vođenu ekonomsku politiku;
- da je Bosna i Hercegovina odlučna u nastojanju da promoviše, omogući i zaštititi ulaganja privatnog sektora;
- da ulaganja treba da budu podstaknuta povoljnim

investicionim okruženjem;

- da Ustavu Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske stvaraju uslove za podsticanje stranih ulaganja;
- da je Bosna i Hercegovina članica Multilateralne agencije za davanje garancija za ulaganja, a i strana ugovornica u Konvenciji za rješavanje investicionih sporova;

Bosna i Hercegovina smatra potrebnim da utvrdi jasnu, transparentnu, predvidljivu i stabilnu politiku i pravni okvir za obezbjeđenje prava povlastica i zaštite stranih ulagača.

## **I. OSNOVNE ODREDBE**

### **Član 1.**

Zakon o politici stranih ulaganja (u daljem tekstu: Zakon) reguliše osnove politike i principe učešća stranih ulagača u privredi Bosne i Hercegovine.

### **Član 2.**

U smislu ovog zakona, upotrijebljeni izrazi imaju sljedeća značenja:

*“Strani ulagač”*: znači fizičko lice koje nema stalni boravak u Bosni i Hercegovini i nema svoje glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini ili pravno lice formirano u skladu sa stranim zakonom koje ima svoju registrovanu kancelariju, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u nekoj stranoj zemlji;

*“Direktno strano ulaganje” ili “Strano ulaganje”*: znači sticanje, stvaranje ili proširenje bilo kojeg poslovnog poduhvata, ili bilo koje aktivnosti koja, sama ili sa drugom, istovremeno ili jedna za drugom, ima za ishod omogućavanje jednom ili više stranih ulagača sticanje ili povećanje

kontrole nad nekom kompanijom koja pod svojom kontrolom obavlja industrijske, poljoprivredne, komercijalne i finansijske poslove, poslove vezane za nekretnine, usluge ili druge aktivnosti ili da omogući proširenje preduzeća koje je već pod kontrolom stranog ulagača. Takve investicije mogu obuhvatiti bilo koji objekat stvarnih i prava intelektualne svojine uključujući, ali ne i neophodno ograničeno na: slobodno konvertibilnu valutu ili na lokalnu valutu, pozajmice, avanse, vrijednosne papire, licence, zakupe i prava zasnovana na ugovoru, uključujući koncesije, postrojenja, opremu, rezervne dijelove, sirovine, prava industrijske ili intelektualne svojine ili bilo koje finansijske pogodnosti date od strane fizičkog ili pravnog lica pod stranom kontrolom, izuzev situacije između matičnih kompanija i njihovih filijala ako to ne rezultira povećanjem strane kontrole nad domaćim preduzećima;

*“Strana kontrola”*: znači svako učešće od preko 10% kapitala i/ili glasačkih prava čiji su izravni nosioci strani ulagači ili neko domaće pravno lice pod takvom kontrolom;

*“Rezident Bosne i Hercegovine”*: znači fizičko lice koje ima prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini, zaposleno ili samostalno radi ili ima svoj centar ekonomskog interesa u Bosni i Hercegovini ili neko pravno lice konstituisano po zakonima Bosne i Hercegovine ili entiteta i koje ima registrovano sjedište, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;

*“Ulog”*: znači vlasnički interes koji neki ulagač posjeduje u nekom preduzeću;

*“Slobodno konvertibilna valuta”*: znači svaka valuta koju tako okvalifikuje Međunarodni monetarni fond;

*“Entiteti”*: znači Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska; i

*“Javno informisanje”*: znači prenos informacija na radiju,

televiziji (isključujući kablovsku), elektronskim medijima (isključujući Internet), novinama i drugim publikacijama koje se proizvode prvenstveno za lokalno tržište.

## **II. POSTUPAK DIREKTNIH STRANIH ULAGANJA**

### **Član 3.**

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije predviđeno, strani ulagač ima pravo da investira, reinvestira dobit iz takvih ulaganja u bilo koji i sve sektore privrede Bosne i Hercegovine i to u istom obliku i pod istim uslovima definisanim za rezidente Bosne i Hercegovine i Entiteta.

### **Član 4.**

- a. Bez obzira na politiku slobodnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini utvrđenu u članu 3. ovog zakona, strani ulog u glavnici nekog preduzeća koje se bavi proizvodnjom i prodajom oružja, municije eksploziva za vojnu upotrebu, vojne opreme, te javnim informisanjem neće preći 49% od glavnice u tom preduzeću.
- b. U slučaju ulaganja u sektore koji podliježu restrikcijama na koje se poziva u stavu (a) ovog člana, strani ulagači moraju dobiti prethodnu saglasnost od nadležnog organa u odgovarajućem Entitetu.
- c. U roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje na koje se poziva u stavu (b) ovog člana, nadležni organ u odgovarajućem Entitetu će obavijestiti podnosioca zahtjeva o svojoj odluci. Ako odluka nije donesena unutar pomenutog krajnjeg roka, direktno strano ulaganje se smatra odobrenim, ukoliko nadležni organ nije, podnosioca zahtjeva, u pismenoj formi, obavijestio da donošenje odluke odgađa preko roka od 30 dana.
- d. Ako nadležni organ u odgovarajućem Entitetu ima namjeru da odgodi donošenje odluke o zahtjevu za odobravanje stranog ulaganja nakon roka od 30 dana, obavijestiti će o tome podnosioca zahtjeva u istom roku.

Konačna odluka sa obrazloženjem o stranom ulaganju biće dostavljena podnosiocu zahtjeva u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva. Ako takva odluka ne bude donešena ni u roku od 90 dana direktno strano ulaganje će se smatrati odobrenim.

- e. Odobrenje direktnog stranog ulaganja na koje se poziva u ovome članu je trajno.
- f. Uslovi pod kojima strani ulagač mora da podnese prijavu za odobrenje biće definisani u podzakonskim aktima na koje se poziva u članu 21. ovog zakona i objavljeni istovremeno u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima Entiteta.

### **Član 5.**

- a. Strani ulagači u Bosni i Hercegovini moraju registrovati svoja pojedinačna ulaganja istovremeno kod nadležnog organa Države i kod nadležnog organa u odgovarajućem Entitetu.
- b. Da bi se olakšao položaj stranog ulagača:
  - i. Država i Entiteti osiguravaju u svojim podzakonskim aktima iz člana 21. ovoga zakona da su im dokumenti vezani za registraciju istog sadržaja i u skladu sa međunarodnim standardima. Nikakve dodatne informacije neće se tražiti u svrhu registracije.
  - ii. Nadležni organi Države i svakog pojedinačnog Entiteta u roku od 10 radnih dana od dana preduzimanja njihove radnje iz stave (a) ovog člana će stranom ulagaču potvrditi da je njegovo ulaganje registrovano. Ako dokument vezan za registraciju ne bude u potpunosti uredno podnešen, nadležni organ obavještava stranog ulagača u navedenom roku od 10 radnih dana od preduzimanja radnje u smislu stava (a) ovog člana, koja pojedinačna stavka ili stavke dokumenta vezanog za registraciju nije, odnosno nisu, zadovoljeni.

- iii. Registracija od strane nadležnog organa Države ili odgovarajućeg Entiteta, zavisno od slučaja smatra se izvršenom, ako takav nadležni organ nije postupio u skladu i roku postavljenom u tački (ii) ovog stava.
- c. Bez obzira na stavove (a) i (b) ovog člana, nadležni organ u odgovarajućem Entitetu potvrđuje registraciju svakog ulaganja za koje je potrebno odobrenje iz člana 4. ovoga zakona tek nakon izdavanja takvog odobrenja. Strani ulagač podnosi dokument za registraciju u skladu sa tačkom (i) ovog stava zajedno sa kopijom potvrde o registraciji koju mu je izdao nadležni organ u odgovarajućem Entitetu, nadležnom organu Države u roku od 10 radnih dana od prijema te potvrde.
- d. Bosna i Hercegovina i Entiteti mogu objavljivati opće podatke o stranim ulaganjima. Pri tome će poštovati legitimne interese preduzeća o kojima se radi i osiguravati da se njihove poslovne tajne ne otkrivaju.
- e. Procedure registracije i objavljivanje podataka o stranim ulaganjima iz ovog člana biće propisane u podzakonskim aktima iz član 21. ovog zakona.

## **Član 6.**

- a. U svrhu podsticanja i olakšavanja direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine osniva odgovarajuću instituciju.
- b. I Entiteti mogu osnovati takve institucije koje će se baviti promocijom i potpomaganjem ulaganja svaki na svome teritoriju.

## **Član 7.**

Ako budu osnovane, institucije, na koje se poziva u članu 6. ovoga zakona, sarađuju i razmjenjuju sve potrebne informacije radi unapređenja direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini i ostvarivanja ciljeva ovog zakona.

### III. PRAVA, POVLASTICE I OBAVEZE STRANIH ULAGAČA

#### Član 8.

- a. U skladu sa odredbama ovoga zakona i drugih zakona i sporazuma Bosne i Hercegovine i sa zakonima Entiteta, strani ulagači imaju ista prava i obaveze kao i rezidenti Bosne i Hercegovine.
- b. Bosna i Hercegovina i Entiteti neće vršiti diskriminaciju stranih ulagača u bilo kom obliku, uključujući, ali ne i ograničavajući se na njihovo državljanstvo, sjedište odnosno boravište, religiju ili državu porijekla investicije.

#### Član 9.

- a. Oporezivanje stranih ulagača i direktnih stranih ulaganja obavljaće se u skladu sa poreskim zakonodavstvom Entiteta.
- b. Da bi podstakli strana ulaganja, Entiteti će obezbijediti da poresko zakonodavstvo iz stava (a) ovog člana sadrži odlike i stope koje su privlačne za stranog ulagača. Entiteti će s vremena na vrijeme zajednički vršiti pregled poreskog zakonodavstva da bi ono zadržalo privlačnost.
- c. Poreski režimi u dva Entiteta će se rukovoditi sljedećim načelima:
  - i. Režimi oporezivanja preduzetništva neće vršiti diskriminaciju domaćih i stranih ulagača; i
  - ii. Entiteti prihvataju da je nepoželjna konkurencija u odobravanju olakšica i obavezuju se da izbjegavaju takvu konkurenciju.

#### Član 10.

Strana ulaganja će biti izuzeta od plaćanja carina i carinskih obaveza, isključujući carinsko evidentiranje ukoliko drugačije nije predviđeno odredbama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine.

## **Član 11.**

- a. Strani ulagači imaju pravo, da radi svojih ulaganja, na teritoriji Bosne i Hercegovine otvore račune kod bilo koje poslovne banke u domaćoj ili konvertibilnoj valuti.
- b. Strani ulagači, imaju pravo da slobodno vrše konverziju domaće valute u Bosni i Hercegovini
- c. Strani ulagači imaju pravo da vrše transfer u inostranstvo, slobodno i bez odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti, dobit koja nastane kao rezultat njihovog ulaganja u Bosni i Hercegovini, uključujući, ali ne i ograničavajući se na:
  - i. dobit od ulaganja ostvarena u obliku profita, dividendi, kamata i drugih oblika;
  - ii. sredstva koja ulagači steknu nakon djelimične ili potpune likvidacije svojih ulaganja u Bosni i Hercegovini, ili od prodaje imovine, odnosno vlasničkih prava; i
  - iii. nadoknadu na koju se odnosi član 16 ovog zakona.
- d. Sve transakcije vršiće se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Entiteta.

## **Član 12.**

Strani ulagači imaju ista vlasnička prava na nekretninama kao i lica koja imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, odnosno pripadnost Bosni i Hercegovini. Strani ulagači iz jedne od država nasljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, imaju takva prava pod uslovom da ulagači koji imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine odnosno pripadaju Bosni i Hercegovini, imaju ista takva prava u državi nasljednici o kojoj se radi.

## **Član 13**

Strani ulagači će voditi poslovne knjige i sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa međunarodno privaćenim

računovodstvenim i revizorskim standardima i načelima kao i zakonima Entiteta.

#### **Član 14.**

Strani investitori će imati pravo da slobodno zapošljavaju namještenike iz inostranstva ukoliko nije određeno drugačije zakonima u Bosni i Hercegovini o radu i useljavanju.

#### **Član 15.**

- a. Strani ulagači će poštovati zakone i propise Bosne i Hercegovine i Entiteta.
- b. Ograničenja koja se primjenjuju na domaća ulaganja u oblasti javnog poretka (l'ordre public), javnog zdravstva i zaštite okoline će se jednako primjenjivati na direktna strana ulaganja.

#### **Član 16.**

- a. Strana ulaganja neće biti nacionalizovana, eksproprisana ili rekvirirana, te podvrgnuta mjerama sa sličnim posljedicama izuzev u javnom interesu i u skladu sa sličnim posljedicama izuzev u javnom interesu i u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima i uz plaćanja primjerene naknade.
- b. Takva nadoknada će se smatrati primjerenom ako je adekvatna, efektivna i brza.
- c. Razrada standarda za nadoknadu u slučaju nacionalizacije, eksproprijacije, rekvizicije ili sličnih mjera koje se pominju u stavu (a) ovog člana biće u skladu sa međunarodnim standardima i biće propisani u podzakonskim aktima iz člana 21. ovoga zakona.

### **IV. RJEŠAVANJE SPOROVA**

#### **Član 17.**

Sporovi vezani za strana ulaganja rješavaće se u nadležnim

sudovima u Bosni i Hercegovini, osim ako se zainteresovane strane ne dogovore o nekoj drugoj proceduri kojom će se ti sporovi rješavati, uključujući, ali ne i ograničavajući se na domaće ili međunarodno mirenje ili arbitražu.

## **V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 18.**

- a. Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od datuma njegovog objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".
- b. Službena glasila Entiteta će istovremeno objaviti ovaj zakon.

### **Član 19.**

- a. Na dan stupanja na snagu ovog zakona, odredbe zakona i propisa koji se odnose na direktna strana ulaganja u Bosni i Hercegovini, a koje su suprotne ili nisu u saglasnosti sa ovim zakonom će prestati da važe bez povrede prava i povlastica, koje su stranim ulagačima data i obaveza, koje su im nametnute po osnovu ranijih zakona i propisa .
- b. Bez obzira na odredbu iz stava (a) ovog člana, postojeći strani ulagač može u pisanoj formi da obavijesti nadležni organ u odgovarajućem Entitetu, u roku od 120 dana nakon stupanja ovoga zakona na snagu, da želi da se na njega primjenjuju odredbe ovoga zakona.

### **Član 20.**

Prava i povlastice dati stranim ulagačima i obaveze koje proizilaze iz ovoga zakona ne mogu se ukinuti niti poništiti stupanjem naknadno donesenih zakona i podzakonskih akata na snagu. Ukoliko su takvi naknadno doneseni zakoni i podzakonski akti povoljniji za strane ulagače, oni imaju pravo da biraju režim koji će biti mjerodavan za njihovo ulaganje.

### **Član 21.**

Bosna i Hercegovina i Entiteti će, u područjima svoje odgovarajuće nadležnosti, donijeti podzakonska akta koja se odnose na provedbu ovoga zakona u roku od 60 dana od dana stupanja ovoga zakona na snagu. Ti podzakonski akti će biti objavljeni u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima Entiteta, a stupiće na snagu osmoga dana od dana njihovog objavljivanja u navedenim službenim glasilima.

## **Član 22.**

Entiteti su odgovorni, svaki na svojoj teritoriji za provedbu ovoga zakona.

## **Član 23.**

Bosna i Hercegovina i Entiteti moraju u potpunosti sarađivati da bi se ostvarili ciljevi politike utvrđeni ovim zakonom i poduzimati sve mjere da obezbijede ispunjenje obaveza koje proizilaze iz ovoga zakona.

## **Član 24.**

U slučaju sukoba, odredbe međunarodnih sporazuma i ugovora u kojima Bosna i Hercegovina predstavlja jednu od strana imaju jaču pravnu snagu od odredaba ovoga zakona.